

Ruta Natural

Mas Maneder

Ajuntament
d'Esparreguera

INTRODUCCIÓ

El Mas Maneder està situat a la serra de Can Rubió. Tots aquests terrenys eren propietat de l'Abadia de Montserrat. Els cultivaven amb rabassa morta els pagesos de la vila. Tindrem l'oportunitat de veure les antigues terrasses que fins fa un segle eren conreades amb l'olivera i més antigament amb vinya.

El Mas Maneder també el podem trobar com a Mas Moneder o Mas Mercader. Hem agafat la primera forma perquè és la més habitual i coneguda. De tota manera, com s'explica al llibre de les plantes d'Esparreguera, al capbreu de 1496 (antiga documentació) apareix el nom de Moneder dotze vegades mentre la forma Maneder només hi apareix referenciada una vegada. El nom Maneder no té cap significat conegut, en canvi Moneder era aquell que treballava fent monedes.

Aquest itinerari està a l'abast de tothom. Només cal tenir les precaucions normals de quan sortim a la muntanya. El camí es desenvolupa tot per pista forestal, llevat d'un petit recorregut que va del km 2,77 al 3,27.

RUTA

Itinerari de Mas Maneder (Moneder). Mas Maneder (actualment desaparegut) està situat a la part alta de Serra de Can Rubió (nord d'Esparreguera).

0.00 h – 0,00 km. Sortint de darrere de l'**Església de Santa Eulàlia (*)**, a 189 m d'alçada, pujarem pel carrer del Beat Domènec Castellet, continuarem pel camí de Can Comelles. Cap al final, a la dreta, hi ha la Residència Municipal d'avis de **Can Comelles (*)**

0.11 h – 0,89 km. Continuarem fins agafar un camí rural (actualment cimentat); antigament es coneixia pel camí de les masies. Des del principi, podem apreciar un conreu d'oliveres. Enfront ja es pot veure la masia de **Can Sant Joan (*)**. Passat Can Sant Joan, a mà esquerra, veurem les restes de l'antiga masia el **Batlló** i continuarem fins a la masia de **Can Roca (*)**

0.24 h – 1,90 km. Ens situarem a l'esplanada que hi ha al darrere. Agafarem el camí de la dreta de l'esplanada. El seguirem deixant a la seva dreta el camí de les **Bramones (de les Roques Blaves)**. Seguint el camí trobarem una tanca i mentre anem pujant, durant tot el recorregut estarem envoltats de bosc de pi blanc i plantes mediterrànies, com romaní, farigola, llentiscle, fuixarda, estepes,... **(*)**, si mirem a l'esquerra hi veiem **Ca n'Àngel**, una altra masia del terme d'Esparreguera. Seguirem fins arribar a un creuament.

0.30 h – 2,60 km. I en el creuament girarem cap a la dreta (direcció est). A mà esquerra aniríem cap a Can Rubió. Ens trobem a 309 m d'alçada. Durant el recorregut podrem observar que encara es conserven uns petits murs de pedra formant terrasses (bancals) que serveixen per a aguantar la terra i així els pagesos podien aprofitar els esglaonats per a plantar-hi oliveres i/o vinya. La vinya desaparegué cap l'any 1890 amb la plaga de la fil·loxera. També es conserven algunes barraques de vinya, però

resulta difícil veure-les perquè la vegetació les ha anat ocultant. Després d'haver caminat 170 metres, a l'esquerra, agafarem un petit sender que s'enfila.

0.36 h – 2,77 km. Mentre anem pujant, mirem a mà dreta. Podrem contemplar una gran panoràmica de la **comarca del Baix Llobregat**. Es veu **Olesa de Montserrat, Esparreguera**, amb el seu esvelt campanar i més lluny **Martorell**. Al fons la **Serralada Litoral** tallada per riu **Llobregat** amb el **Garraf** a la dreta del riu i **Collserola (amb el Tibidabo)** a l'esquerra. Si el dia és clar podreu veure perfectament la mar **Mediterrània**. Si aneu observant l'amplada del camí, hi ha un lloc (després de caminar 3 o 4 minuts), a la seva esquerra, que s'eixampla. És degut al fet que en aquest indret hi va haver una pedrera de roca calcària que s'utilitzà per a la construcció de l'església d'Esparreguera.

Tombarem cap a la dreta a la primera bifurcació. A la segona seguirem recte el camí més marcat, després sempre girarem cap a la dreta fins arribar a una pista forestal i girarem de nou cap a la dreta.

0.45 h – 3,27 km. Mentre caminem per la pista, abans d'arribar a la part més alta del serrat de mas Maneder, situat a l'est de la serra de Can Rubió, hi trobem, a l'esquerra, la senyalització cap a la "Barraca de fum".

0.55 h – 3,91 km. Aquesta barraca de vinya rep aquest nom perquè si el dia és prou fred, s'hi pot veure sortir vapor l'aigua. Segons el doctor Orenci Valls, aquest vapor prové del corrent d'aigua calenta i sulfurosa de la deu del Balneari de la Puda.

Molt a prop, si refem un trosset de camí i ens desviem cap a l'esquerra fins al marge, hi trobarem una fita on fa anys que es col·loca un pessebre pels voltants de Nadal. Des d'aquest punt veiem (*), en primer terme, la muntanya de **Montserrat**, a la seva esquerra l'ermita de la **Salut** i el poble de **Collbató**. Entre el punt on ens trobem i la muntanya de Montserrat hi passa el **Torrent de la Salut**, que fa de línia divisòria entre el municipi d'Esparreguera i Collbató. En aquesta petita vall trobem l'antic **Mas Tallada**, avui **Ca n'Astruc Vell**, veí de **Ca n'Astruc Nou**. A la seva dreta el **riu Llobregat** i al fons la **Colònia Gomis** del poble de **Monistrol de Montserrat**. Més cap a la dreta hi podem anar veient el **Cul de la Portadora** (assentament d'un antic poblat ibèric), el **serrat de l'Abat**, el **Tossal Rodó (el Pla de les Bruixes)** i a la seva part baixa la masia de **Can Tovella**. Can Tovella és de les masies més antigues del municipi, ja surt el seu topònim en la deixa (el testament) d'en Guillem d'Esparreguera, l'any 985. Finalment,

reprent el camí, arribarem al punt més alt de la serra de **Can Rubió** (416 m).

1.06 h – 4,00 km. Avança fins que la vegetació et permeti poder gaudir de la vista d'una gran panoràmica (*).

D'esquerra a dreta hi veiem **Monistrol de Montserrat**, el **Cul de la Portadora**, el **Tossal Rodó**, la **serra de l'Hospici** amb la **Socarrada**, el cim més alt d'Esparreguera (519 m), **Sant Salvador de les Espases**, castell i ermita d'antics senyors feudals, les **Roques de l'Afrau**, el **Puig Cendrós** i les **muntanyes d'Olesa de Montserrat**, amb el **Puig Ventós (la Creu de Saba)**. Molt al fons, podem visualitzar, si el dia és clar, la **serra de l'Obac** i **Sant Llorenç del Munt**. Si continuéssim aquest camí arribaríem a **Can Paloma** i l'ermita preromànica de **Santa Margarida**.

La tornada la podem fer pel mateix camí o seguint la pista amunt i després ens aniríem desviant per forts desnivells sempre cap a l'esquerra. Pel camí trobarem la masia de **Can Rubió (*)** i finalment retrobarem el camí ja fet, que ens durà de nou a l'esplanada de Can Roca.

ANNEX: HERBARI

Borratja

Caps Blancs

Bruc d'hivern

Corretjola

Estepa blanca

Càdec

Fuixarda

*Garric**Lligabosc Mediterrani**Ginesta**Pi Blanc**Llentiscle**Roldor*